

Силабус курсу
Еколого-геробологічний моніторинг і прогноз

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Агрономія»
Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

к.с.-г. н., доцент Чернишенко Олена Ярославівна

Контактна
інформація

olena_chern@ukr.net_ +380971205083

Опис дисципліни

Дисципліна «Еколого-геробологічний моніторинг і прогноз» є вибірковою у професійній підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія».

Головна мета курсу «Еколого-геробологічний моніторинг і прогноз» – Метою викладання навчальної дисципліни «Еколого-геробологічний моніторинг і прогноз» – формування в здобувачів з агрономії системного світогляду, уявлень, теоретичних знань, практичних умінь і навичок з наукових основ, методів і способів моніторингу забур'яненості агрофітоценозів, формування інформативної бази та розроблення ефективних заходів регулювання їх чисельності в агроценозах сучасних адаптивно-ландшафтних систем землеробства.

Завданням дисципліни біологічну класифікацію бур'янів;

- ознайомлення з еколого-біологічними особливостями бур'янів;
- з'ясування раціональних заходів захисту посівів від бур'янів ;
- володіння інформацією щодо методологічних рішень щодо організації захисту рослин з урахуванням тенденцій розвитку сільськогосподарського виробництва і загального технічного прогресу;

- знати основні принципи еколого-геробологічного моніторингу;

Структура курсу

Годин и (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	Тема 1. Регулювання чисельності бур'янів в	Біологічний метод регулювання чисельності бур'янів в агроценозах та його перспективи. Еколого-біологічні особливості класифікації бур'янів. Екологія бур'янів та	Поточне опитуван ня

	агроценозах	взаємовідносини між ними і культурними рослинами в адаптивних системах землеробства. Регулювання потенційної і актуальної забур'яненості у полях сівозміни за умов біологізації землеробства. Основні напрямки екологізації заходів регулювання чисельності бур'янів у адаптивних системах землеробства	Поточне опитування
4 / 4	Тема 2. Основи еколого-геробологічного моніторингу і прогнозування в агроценозах.	Особливості та умови еколого-геробологічного моніторингу в агроценозах. Оцінка фітосанітарного стану агроценозів. Моніторинг бур'янів в агроценозах.	
4 / 4	Тема 3. Організація еколого-геробологічного моніторингу і прогнозу в агроценозах	Завдання еколого-геробологічного моніторингу і прогнозу в адаптивних системах землеробства. Методи організації еколого-геробологічного моніторингу в агроценозах. Особливості еколого-геробологічного моніторингу в посівах основних сільськогосподарських культур.	
4 / 4	Тема 4. Фітосанітарний моніторинг розвитку рослин в агроценозах.	Агротехнічна інформація про стан агроценозу. Система моніторингу забур'яненості агроценозів. Еколого-економічний поріг забур'яненості полів та методика його визначення.	
4 / 4	Тема 5. Значення фітосанітарної інформації і розроблення еколого-геробологічного прогнозу в агроценозах.	Організація збирання фітосанітарної інформації. Інформаційне забезпечення прогнозу бур'янів. Порядок інформаційного забезпечення еколого-геробологічного прогнозу в агроценозах. Еколого-геробологічний прогноз на основі засміченості ґрунту насінням бур'янів. Прогнози за призначенням. Прогноз розвитку груп шкідливих організмів. Картографування забур'яненості агроценозів.	
4 / 4	Тема 6. Інтегрована система заходів	Модель інтегрованої системи захисту культурних рослин від бур'янів в агроценозах. Мета і завдання прогнозу в інтегрованих системах захисту рослин.	

	контролювання забур'яненості агроценозів.	Планування заходів захисту рослин від бур'янів. Оцінка ефективності заходів захисту рослин.	Поточне опитування
4 / 4	Тема 7. Економічні пороги та шкідливий вплив бур'янів у сучасних сівозмінах.	Економічні пороги шкідливості бур'янів у посівах польових культур. Моніторинг поширених видів бур'янів за особливостями комплексного економічного порогу, формування фітоценозів. Шкідливий вплив бур'янів у сучасних польових сівозмінах.	Поточне опитування

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Шувар І.А. **Еколого-геробологічний моніторинг і прогноз в агроценозах** / І.А. Шувар, В. П. Гудзь, А. М. Шувар та ін.: Навч. посібник; За ред. І. А. Шувара. Львів: НВФ „Українські технології”, 2011. 208с.
2. Гудзь В. П., Примак І. Д., Танчик С. П., Шувар І. А. Землеробство: Підручник. К. : ЦУЛ. 3-тє вид. перероб. та доп., 2014. 480с.
3. Гудзь В. П., Шувар І. А., Каленська С. М. та ін. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник із загального землеробства. К.: Аграр. наука, 2017. 392с.
4. Довідник з геробології / Примак І. Д. та ін. Київ : Кондор, 2006. 386 с.
5. Іващенко О. О., Іващенко О. О. Загальна геробологія: монографія. НААН, Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків, Інститут захисту рослин НААН. Київ: Фенікс, 2019. 752с.
6. Косолап М. П. Геробологія: навч. посіб. Київ: «Арістей», 2004. 364 с.
7. Манько Ю. П. Методичні рекомендації. Прогнозування забур'яненості полів та еколого-економічне обґрунтування заходів захисту посівів від бур'янів. Київ : Видав. УСГА, 1992. 18 с.
8. Манько Ю. П., Петришина А. А. Розроблення систем інтегрованого контролю бур'янів у сучасному землеробстві. Київ : Видав. центр НУБіП, 2012. 52 с.
9. Примак І. Д., Манько Ю. П., Танчик С. П. Бур'яни в землеробстві України: прикладна геробологія. Біла Церква, 2005. 664 с.
10. Рудік О.Л., Лавриненко С.О., Лавриненко Н.М. Регулювання присутності бур'янів у сучасних агрофітоценозах. К.: Олді+. 2020. 150 с.
11. Шувар І. А., Гудзь В. П., Юник А. В., Корпіта Г. М. та ін. Геробологічний атлас-довідник України. За ред. І.А. Шувара. Вінниця: ТОВ „Нілан-ЛТД”, 2019. 388с.
12. Шувар І.А. Геробологія: Термінологічний словник-довідник. Львів: ЛДАУ, 2007. 180 с.

Додаткова

1. Бегей С.В., Шувар І.А. Екологічне землеробство: Підручник. Львів: ”Новий Світ-2000”, 2007.

429 с.

- Гудзь В. П., Шувар І. А. Наукові аспекти систем землеробства. Навчальний посібник. В. ФОП Корзун Д. Ю., 2014. 330с.
- Гудзь В. П., Шувар І. А., Данік В. В. Ущільнені посіви для сталих агроценозів в Україні (навч. посіб.). Вінниця: ТОВ „Нілан ЛТД”, 2014. 256с.
- Гудзь В. П., Шувар І. А., Примак І. Д., Танчик С. П. Землеробство: Підручник /За ред. В. П. Гудзя. К.: Центр учбової літератури, 2012. 464 с.
- Гудзь В. П. Адаптивні системи землеробства / Гудзь В. П., Шувар І. А., Примак І. Д. та ін. К. : ЦУЛ, 2012. 336 с.
- Солома, післяжнивні рештки і сидерати – агротехнологічні елементи біологізації сучасного землеробства: монографія /Іванишин В. В., Шувар І. А., Бахмат М. І., Сендецький В. М. та ін.: За заг. Ред.. І. А. Шувара, В. М. Сендецького. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 292с.
- Танчик С.П., Цюк О.А., Центило Л.В. Наукові основи систем землеробства: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 314 с
- Шувар І. А. Обробіток ґрунту в адаптивно-ландшафтних системах землеробства: Навч. посібник; За ред. І. А. Шувара /І. А. Шувар, В. П. Гудзь, В. І. Печенюк, В. Ф. Камінський, Є.О. Юркевич, І. Є. Бойко. Львів: НВФ „Українські технології”, 2011. 350с.
- Шувар І. А., Гудзь В. П., Шувар А. І. Особливо небезпечні рослини в Україні. Київ: ЦУЛ, 2012. 192с.
- Шувар І. А., Снітинський В. В., Бальковський В.В. Екологічні основи збалансованого природокористування Чернівці: Книги-XXI, 2010. 762с.
- Шувар І.А. Корпіта Г. М., Юник А. В. Продуктивність ячменю ярого і картоплі в агроценозах західного Лісостепу України: монографія. Львів: Сполом, 2019. 148 с.
- Шувар І.А. Наукові основи сівозмін інтенсивно-екологічного землеробства. Львів: Каменяр, 1998. 224с.
- Шувар І.А. Сидерати в сучасному землеробстві: науково-виробниче видання (монографія) /І. А. Шувар, О. М. Бердніков, Л. В. Центило, В. М. Сендецький та ін.; за заг. ред. І. А. Шувара. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. 156с.

Оцінювання

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ)
30	40	30
1. Опитування під час заняття (4 теми по 10 балів = 40 балів) 2. Модульна контрольна робота = 60 балів	1. Опитування під час заняття (2 теми по 10 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1.Написання КППЗ (вибір теми, складання плану, написання) = 60 балів. 2. Захист КППЗ=30 балів 3. Оцінка за тренінг =10 балів

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом